

خزینہٴ اوراق

نومبر
۲۲

تاریخ تاسیس
۱ مایس سنہ ۱۳۹۷

جمعہ ابرتسی

عمومی اعتباریله فنونہ دائر رسالہٴ ادیبہ در

آیدہ درث کرہ اولارق جمعہ ابرتسی کونلری چیقار

«تعلیم ادبیات» دن تجنیس بحثی — مابعد

بو افادات جناس لفظی حقندہ در . انجق جناس معنوی
دخی بویله بر تفتیش شدیددن وارسته دکلدن زبرا هیچ بروقت
نظر دقتدن اوزاق طوطیله حق حقیقتلردنر که معقول اولمیان
بر سوزنه قدر صنعتلی اولورسه اولسون استقامت فکر
وسلامت طبع نظرندہ مقبول اولمز . مکر که حسن خیال
وشعشعهٴ تصور کبی ادبیاتجه اک بیوک مزیتلردن بلکه اک مهم
فائده لردن اولدیغی اوزره بر لطافت دلفریب وبر جاذبهٴ
جانپرور ایله فکر ونظری محبتده بی اختیار براقسون !

جناس التزامیله سویلنان سوزلرده ایسه همان عمومییت
اوزره بر حقیقت بر جهت معقول بولنده مدیغی کبی اوילה انسانی
حیران آیدہ جک بر لطافت دخی کوریلهمز .

قدمانک جناس لفظی بی شامل سوزلردن اک مکملی شو :

«توجه ایسه دانشوران دهره قضا

ویرر افندی ضروری همان قضایه رضا

بیقی وجناس معنوی بی حاوی افاده لردن اک پارلاغی ایسه شو :

« عذارکله لطافت بحث ایدرسه لاله طاغیدر

لبلکه رنگ و بو دعوا ایدرسه غنچه باغیدر »

مفردی اولمق لازم کلیر . حال بو که بونلرک برنجیسی حکمنجه - ارباب دانشه کوره قاضی اولمق قضایه اوغرامق قیلندن اولدیغیچون ضروری رضا کوستریلیر - دیمکده هیچ بر حقیقت وایکنجیسنه کوره بدایع طبیعتدن لاله و غنچه کبی بری قدح شکلی المش شراب مجسمه دیکری هنوز انبساط بو - لماش مجسم خنده صفا توصیفنه شایان اک لطیف اک نازک ایکی چیهکه ولو که طاغده بتون ایسترسه باغده حاصل اولسون طاغیلیق باغیلک اسناد ایتمکده هیچ بر وجهله ذرهجه لطافت بولمغدینی ازیحقی تأمل ایدیلیرسه یک قولای اکلاشیلیر ازیحقی انصاف اولنورسه یک چاپک تسلیم ایدیلیر ظن ایدرم . شو افادادن معلوم اولور که تجنیس دینیلان واکثر آثار قدماک نظر رغبتندن سقوطنه اک جدی سبیلردن اولان بولفظ اویونجاغنه ویاخود بو فکر بازیجه سنه طرفدار اوله میر . حال بویله ایکن او بحثی بو قدر تطویل ایدیشمز تقسیماتی - تعریفاتی مثالری - تطبیقاتی ایله کتب بلاغت ایچنده متعدد صحیفه لر طوتمش اولان بر صنعتی سکوت ایله پکشدیرمک لایق کوریه - مدیکندن نشأت ایلدیکچون مشکور صابلسه بیه معذور طو - تیلور امیدندیم .

اتحاد اشتقاق - شبه اشتقاق

بونلر دخی تجنیس ملحقاتندن اوله رق بر سوز ایچنده مختلف معنارده قوللانیلان الفاظک اشتقاق جهتهله اتحادندن ویاخود مشابهتدن عبارتدر . ترکیبک :

« مرنا حسن هزال زده عقل با عقلی پیغولنه رار محله »
 خاموشانی ترجیح مصطفی میفروشان ایدوب .. « عیاره سنده کی
 (عقل - عقل) کلداری کی .

مشتق منهلری متحد و یا مشابه اولان کلدرك بر فقره ده
 جمعی تعریض و تهکم و یا تضاد و مقابله کی بر فائده زانده مطا.
 لعدسنه مینی ایسه مدوح و مقبولدر . نفعیك :

« فلك دیدکری اول تا بکار سفلیدن

نه در بو اهل دلك چکدیکی عذاب والم

بر ایکی ملترنی ایلدی حواله بکا

که اشتراك ایله ایتشلر التزام ستم »

قشیده سنده و یا عاکف پاشانک بر تو پاشا حقنده کی : « قوت
 طبیعت و سلاست منظوماتی انکار اولغز سده یاپدیغی ایسات
 ایله ییقدیغی بیوتک وزنی میزان اخرته معلوم اوله جفندن .. »
 عیاره سنده اولدیغی کی .

بویله اولمیسوبده صرف تصنع ایچون او مقوله کلدلر بر
 سوز ایچنده بولندیریلیرسه حکمی بر جناس عادی لفظیدن
 عبارت اوله جنی جهتله بالطبع بارد و نظر اعتباردن ساقط
 اولور . رئیس الکتاب عارفک :

« اولمش رقیب بزمنه یارک ندیم خاص

نوبت ایررسه عاشقه سیرایت ندامتی »

ییتنده اولدیغی کی .

(طاروق) اسمده کی اثرده - زهرانک - معشوقیله قارشیلقلی
 اوله رق نظم ایتدکری بر نشیده بی حضور پدرده او قومغه
 جسارت ایتدکری ایچون برادرلرینه - وقوع بولان خطاب

آیسی (اتحاد اشتقاق) صنعتك طبیعی و بر تضاد و مقابله بی
حاوی اولنجده نه قدر لطیف و لطافتیه برابر نه قدرده مؤثر
دوشدیکنی اکلادیر :

« بونلری اوقومقدن مقصد نه در ؟ بنی ادیسه یاخودی
ادبی کوسترمك ایستورسکز ؟ » « اکرم بك »

« مریضك روحی - نهایتدر »

بعض حکما انسانك نامتاهی به اولان میل و توجه وجدا -
نیدهسنی شو وجهله افاده ایدرلر که بو میلل طبیعت طرفندن
غیرت انسانیه و ترقی یولنه بر دعوت روحانیسه در . عدالت
مطلقه و سعادت کاملیه ادر و بخش اولسنك سرو حکمتی دخی
غیرت و اجتهادمن ایله هرآن تسعید احوال مزحمنده استکمال
و ترقیلر اجرا سیله جمعیت انسانیه « قاستور » جماعتی کبی قالمیوب
ایلر و لك ایچوندیر .

لکن شوقدروار که اگر علی العموم ترقی - نامتاهی به طوغری
برآرزونك نتیجه طبیعیه و ضروریه سی اولمزه یعنی بالعکس بر
ترقی موقت و محدود ایسه ذات ترقینك علت موجب و ضایه سی
نه اوله پیلور ؟ ترقی بزم سعادت مزك سبب مستقلى دکللی دیمك
استرلر ؟ بو احسان الهی بی انکار اتمك ایچون لابد اعی اولمق
لازمدر .

ماهیت ترقی و استکمال هم علت موجب و همده علت ضایه -
سنی متضمن دکلیدر ! نه عجائب کیدیش ! قابل اجرا اولمیان
احتیاجاتی طبیعت بندن استقمی تکلیف مالایطاق اولمزه ندر ؟
مادامکه بو آرزولر مرکوزدر البته انلر بنم سعادتیم ایچوندیر .
بکا تناولی مستحیل اولان نعم عیدیه بی کوسترسون وانلر ایچون